

Colocviul directorilor din teatrele bucureștene

Desfășurat sub genericul „Teatrul în cetate”, colocviul organizat în sala mică a Teatrului Național, pe tema „Programul ideologic al partidului — linie directoare în orientarea repertoriului teatrelor bucureștene”, s-a constituit ca una din cele mai substanțiale și mai semnificative manifestări în cadrul „Primăverii culturale bucureștene”. Menit să releve opinia conducătorilor teatrelor din Capitală asupra conceptului de repertoriu, în domeniul politicii teatrale, în general, al orientărilor și al echilibrului dintre diferitele compartimente ale istoriei dramaturgiei, colocviul a excelat prin seriozitatea cu care au fost puse în discuție atât succesele, cât și neajunsurile și, mai ales, prin fructuoasele reflecții asupra posibilităților de îmbunătățire a activității viitoare. În luările lor de cuvânt, opt directori de teatru (Elena Deleanu, Margareta Niculescu, Franz Auerbach, Lucian Giurghesu, Horia Lovinescu, Nicolae Munteanu, Alecu Popovici, Emil Riman) au întreprins, în lumina Programului ideologic al partidului și, în general, a documentelor Congresului al XI-lea, o analiză nuanțată a modului în care teatrele bucureștene își afirmă poziția politică, își exercită funcția socială de mesageri ai ideilor înaintate, de înalte școli de cultură, de educare cetățenească și estetică.

Inscris între cele două mari evenimente din viața cultural-artistică a țării — Plenara din noiembrie 1971 și primul Congres al educației politice și culturii socialiste —, dialogul oamenilor de teatru bucureșteni a reținut ceea ce a fost reprezentativ și esențial pe drumul străbătut de fiecare teatru de la o etapă la alta, de la un an la altul, tendințele capabile să definească evoluția teatrului în raport cu dezvoltarea societății noastre.

Așa cum au subliniat în unanimitate vorbitorii, directivele partidului au avut un rol hotărâtor în dinamizarea vieții teatrale, în impulsivizarea operativității, în stimularea spiritului științific în alcătuirea repertoriului, înțeles ca program ideologic și artistic al fiecărui teatru. În lumina exigențelor politice și ideologice ale partidului, colectivele teatrale bucureștene și-au sporit eforturile și răspunderea. S-a muncit mai serios și mai intens, mai angajat decât în alte perioade, pentru a lega repertoriul de cerințele spirituale reale ale publicului, pentru a stabili un raport dialectic eficient între cei doi factori esențiali, teatru și public, pentru consoli-

darea acestei relații de „avantajoasă reciprocitate”. Principiile ferme expuse în documentele Plenarei din 1971 au fost cu profund simț de răspundere aplicate în elaborarea planului repertorial al fiecărui teatru. S-a realizat, astfel, o deschidere mai judicioasă spre lucrările de valoare din patrimoniul culturii universale, s-a pus accentul pe promovarea serierilor dramatice animate de un profund caracter social, de o poziție filozofică înaintată.

Dezvoltarea culturii noastre socialiste, implicând sporirea exigențelor publicului, a determinat, în această perioadă, teatrele bucureștene să asigure o selecție mai riguroasă a lucrărilor din repertoriul clasic și contemporan, sub raportul valorii artistice, al calității lor reprezentative. Conducerea colectivelor teatrale a fost animată, vădit, de o gândire revoluționară; dovadă, orientarea spre problematica de actualitate, spre cristalizarea ideii de noutate, de contemporaneitate.

Coordonata principală a discuțiilor a constituit-o, cum era și firesc, *promovarea dramaturgiei originale*, ponderea piesei românești în repertoriu. Majoritatea directorilor au subliniat, cu cifre concludente, că dramaturgia românească, fie clasică, fie contemporană, se situează în prim-planul repertoriului fiecărei stagiuni. Există teatre bucureștene în care jumătate — sau chiar peste jumătate — din numărul total al titlurilor incluse în repertoriu reprezintă titluri de piese românești. În acest context, s-a constatat cu satisfacție că, față de alți ani, în ultimele două stagiuni, la același număr de titluri de piese românești, s-a dublat indicele de frecvență a spectatorilor; unele teatre au ajuns să ridice cifra de reprezentări a piesei românești la o sută sau mai multe sute. Și, ceea ce este cu deosebire semnificativ și demn de relevat, această performanță privește adesea lucrările de problematică majoră. Mai mulți vorbitori au arătat, dealtfel, că nu atât numărul de titluri, cifrele statistice sînt grăitoare, cât sporul de calitate înregistrat de unele texte românești, orientarea autorilor spre o tematică de adîncă rezonanță în conștiință, deschiderea spre debateră problemelor esențiale ale vieții noastre de azi, spre oglindirea raportului dintre individ și societate, în lumina umanismului socialist. Dramaturgia originală și-a îmbogățit — s-a subliniat — replica, a devenit mai consistentă, mai expresivă, dovedind o mai

mare grijă din partea autorilor pentru cizelarea artistică. S-au evidențiat, desigur, și neajunsuri, privind atât conținutul, pe alocuri încă sărac, aria tematică încă restrinsă, cit și întruchiparea ideilor în forme artistice adesea necorespunzătoare, minate de superficialitate, de artificios etc.

Cerința unor texte dramatice mai bune a fost formulată nu numai ca o chestiune de conștiință, ci ca una legată de însăși existența eficientă a teatrului.

Printre marile răspunderi civice puse în fața teatrului, colocuiv a evidențiat necesitatea promovării susținute a dramei istorice românești, a unor reprezentații teatrale semnificative, a unor spectacole-eveniment, capabile să dezvăluie trăsăturile caracteristice ale poporului nostru, idealurile sale de pace și progres.

A stat, apoi, în atenția participanților la discuție, dar mai ales în atenția celor doi directori ai Teatrului „Creangă” și „Tândărică”, problema educării tineretului în spirit revoluționar, așa cum este ea prefigurată, științific, în concepția partidului nostru. S-a ridicat problema alcătuirii unui repertoriu pentru tineret, inspirat din realitățile țării noastre, cu rol formativ, ideologic și politic, într-o ținută artistică înaltă. Există în teatrul nostru condiții și forțe pentru a realiza asemenea spectacole emoționante, în care tema eroică și patriotică, chipul înaintat al comuniștilor, al eroilor istoriei noastre, profilul atitor Feți-frumoși din basme și legende să poată constitui modele vrednice de urmat. S-a accentuat nevoia de a fi reflectată, mai amplu și mai bogat, în repertoriul teatrului pentru tineret, viața pionierilor țării; de a oferi tinerilor cetățeni spectacole „la fel de bune, dacă nu chiar mai bune decât cele adresate adulților”, spectacole în stare să angajeze un dialog viu și direct cu tinerii spectatori, despre esența contemporaneității, despre uriașul proces revoluționar de construcție a țării și de antrenare a întregii generații tinere la desăvârșirea acestui proces.

Trecerea în revistă a realizărilor din teatrele bucureștene a înregistrat, ca un fenomen pozitiv, diversificarea activității repertoriale, introducerea în programul teatrelor a unor noi formule de spectacol, chemate să stabilească o legătură vie și directă cu publicul. Pe lângă depășirile — în uzine și școli, șantiere, cooperative agricole de producție, unități militare — cu piese adecvate din repertoriul curent, teatrele bucureștene au inițiat, în acești cinci ani, o serie de reprezentații specifice: spectacole patriotice, recitaluri de versuri, spectacole de muzică și poezie, spectacole-coupé, „Nocturne”, spectacole de inițiere muzicală etc., etc. S-au organizat, de asemenea, o serie de dezbateri cu publicul pe marginea montărilor reprezentative, schimburi de experiență între teatre și echipele de artiști amatori.

Colocuiul a scos în evidență creșterea spiritului de responsabilitate colectivă, dispariția treptată a spiritului individualist, a modului de a gândi rutinier. S-au întărit organizațiile de bază P.C.R. din teatre, s-a ridicat nivelul ședințelor, stimulându-se inițiativele creație, combativitatea. A sporit rolul conducerei colective, al consiliilor oamenilor muncii și al secretariatelor literare. S-au consolidat organisme de coordonare a mișcării artistice de amatori, lăsată, în urmă cu câțiva ani, cam la voia întâmplării.

În concluzii, președintele Comitetului de cultură și educație socialistă al municipiului București, Amza Săceanu, a subliniat efortul depus de cadrele municipiului București pentru consolidarea unor relații organice și armonioase cu teatrele, pentru stimularea tuturor inițiativelor creație ale conducătorilor teatrelor. În dorința de a se crea un climat favorabil dezvoltării mișcării teatrale bucureștene, de a stimula promovarea cadrelor tinere, s-au preconizat câteva acțiuni importante, printre care un festival pentru tinerii interpreți și tinerii regizori, trecerea în revistă, la începutul stagiunii viitoare, la modul competitiv, a spectacolelor realizate de teatrele bucureștene în actuala stagiune, distingerea celor mai bune spectacole.

Valeria Ducea

Spectacolul inaugural al „Primăverii bucureștene”, Odă partidului, a avut loc pe scena mare a Naționalului, constituindu-se într-o amplă trecere în revistă a vieții artistice bucureștene. Au participat actori, interpreți muzicali, ansambluri orchestrale și formații de dans ale Capitalei, într-un spectacol-montaj purtând semnătura regizorală a lui Nicolae Dinescu. Dorința de

„Odă partidului”

a cuprinde cit mai multe genuri ale artei interpretative a condus la alcătuirea unui spectacol de mari dimensiuni, cu numeroase momente bine realizate, dar nu

destul de omogen. Am ascultat versuri patriotice din creația poezilor Nichita Stănescu, Constanța Buzea, Adrian Păunescu, Constantin Florea, versuri din lirica noastră populară, în lectura actorilor: Silvia Popovici, Adela Mărculescu, Dorel Iacobescu, George Paul Avram, Mariela Petrescu și Nicolae Dinică (aceștia doi din urmă îndeplinind și oficiul de prezentatori). Am reținut,